

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9555 af 22/06/2023 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2023-80-0983

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2023-80-0983

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2023-80-0983

Ekstra Bladet får kritik for at bringe interview med forvaringsdømt hooligan-leder

Ekstra Bladet bragte i januar 2023 en artikel om retssagen mod en tidligere hooligan-leder, som i byretten blev idømt forvaring for blandt andet talrige seksualforbrydelser. Artiklen indeholdt et interview med den indsatte hooligan-leder, der på tidspunktet for offentliggørelsen af artiklen sad varetægtsfængslet, og som udtalte sig om sin verserende ankesag. Ekstra Bladet havde inden interviewet med den indsatte fået afslag fra kriminalforsorgen på at interviewe ham med henvisning til, at anklagemyndigheden havde udtalt sig imod den indsattes kontakt til medierne på daværende tidspunkt på grund af risiko for vidnepåvirkning.

Direktoratet for Kriminalforsorgen klagede til Pressenævnet over Ekstra Bladets interview med den omtalte indsatte og offentliggørelsen af interviewet, herunder særligt hensynet til ofre i sagen, samt det daværende hensyn til en verserende straffesag.

Pressenævnet kritiserede Ekstra Bladet for ikke at have udvist størst muligt hensyn til ofre i den omtalte straffesag ved at have offentliggjort den indsattes udtalelser med risiko for vidnepåvirkning samt for handlemåden i forbindelse med interviewet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen ved presse- og kommunikationskonsulent [Pressekonsulenten] har klaget til Pressenævnet over artiklerne "*Fængslet hooligan-leder bryder tavsheden*" og "*HOOLIGAN-LEDER BRYDER TAVSHEDEN*", som blev bragt af Ekstra Bladet den 10. og 12. januar 2023 henholdsvis på ekstrabladet.dk og i den trykte udgave, idet direktoratet mener, at god presseskik er tilsidesat.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har klaget over Ekstra Bladets interview med den omtalte indsatte og offentliggørelsen af interviewet.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Ekstra Bladet ved journalist [Journalisten] anmodede den 23. juni 2022 Helsingør Arrest om besøgstilladelse til indsatte [Indsatte] med ønske om at interviewe ham om en sag fra 2015, hvor han som vagt var øjenvidne til et strafbart forhold, og hvor han optrådte som vidne og afgav forklaring i retten.

Helsingør Arrest gav den 6. september 2022 afslag på anmodningen om interview. Pressenævnet har fra Direktoratet for Kriminalforsorgen modtaget kopi af Helsingør Arrests afgørelse. Af afgørelsen fremgår blandt andet:

"Efter en gennemgang af sagens oplysninger meddeles du afslag på din anmodning.

Du begrundes din anmodning med, at du ønsker at tale med indsatte om en ældre og afsluttet straffesag fra 2015, hvor indsatte har vidnet og i den forbindelse efterfølgende er blevet beskyldt for forskellige ting. Du har desuden oplyst, at indsattes advokat vil være til stede og at I ikke vil tale om indsattes verserende ankesag.

Indsatte har over for arresten og sin advokat oplyst, at han ønsker at tale med dig i arresten.

Vi har den 5. september 2022 bedt Anklagemyndigheden ved Københavns Vestegns Politi om en udtalelse i sagen. Samme dag udtalte politiet sig imod den indsatte kontakt til medierne på nuværende tidspunkt.

Anklagemyndigheden har i udtalelsen lagt vægt på, at anmodningen skal nægtes, da den gamle straffesag er en del af bevistemaet for den verserende ankesag. Ved en tilladelse vil der derfor være en reel risiko for, at formålet med varetægtsfængslingen forspildes, idet der potentielt kan fremkomme oplysninger fra retsmøder, der har været afholdt med lukkede døre i byretten og som på utilbørlig måde kan påvirke vidnerne. Anklagemyndigheden har også drøftet sagen med Statsadvokaten i København.

Derfor får du afslag på din anmodning.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at anklagemyndigheden udtaler sig imod indsatte kontakt til medierne på nuværende tidspunkt.

Du kan læse mere om reglerne vedrørende varetægtsarrestanters kontakt til medierne i varetægtsbekendtgørelsens § 78.

Af bestemmelsen fremgår det, at varetægtsarrestanter, der ikke er isoleret efter rettens bestemmelse, har ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse at lade sig fotografere til medierne efter reglerne i bekendtgørelse om adgangen til kontakt til medierne for indsatte i kriminalforsorgens institutioner (mediebekendtgørelsen).

Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at Kriminalforsorgen skal indhente en udtalelse fra politiet, inden en varetægtsarrestant gives tilladelse til at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne, samt at politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed kan modsætte sig, at en varetægtsarrestant får tilladelse til at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne.

Hvis du vil vide mere om reglerne kan vi desuden henvise til bekendtgørelse nr. 405 af 9. april 2015 (mediebekendtgørelsen) og dertilhørende skrivelse om adgang til kontakt til medierne for indsatte i Kriminalforsorgens institutioner. ”

Ekstra Bladet ved journalist [Journalisten] klagede den 30. september 2022 og den 6. oktober 2022 over afgørelsen til Direktoratet for Kriminalforsorgen, som den 25. november 2022 fastholdt afgørelsen. Pressenævnet har fra Direktoratet for Kriminalforsorgen modtaget kopi af direktoratets afgørelse. Af Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse fremgår blandt andet:

”Helsingør Arrests afgørelse om at meddele [Journalisten] afslag på at interviewe indsatte var korrekt

Det fremgår af sagen, at [Journalisten] den 23. juni 2022 rettede henvendelse til Kriminalforsorgen med ønske om at tale med indsatte om en sag fra 5. december 2015, hvor indsatte som vagt var øjenvidne til et kriminelt forhold, og hvor han optrådte alene som vidne og afgav som sådan forklaring i retten. Det fremgår endvidere af anmodningen, at sagen er afsluttet.

Den 3. august 2022 anmodede juristen i Helsingør Arrest [Journalisten] om en uddybning af formålet af samtalen. Af [Journalisten]s svar fremsendt den 4. august 2022 blev det oplyst, at han ønskede at tale med indsatte ”om en ældre og afsluttet straffesag fra 2015, hvor han har vidnet og efterfølgende er blevet beskyldt for forskellige ting i den forbindelse. Det er en sag om et slagsmål med et knivstik i det københavnske natteliv, hvor [Indsatte] arbejdede som dørmand. Dommen i sagen er afsagt i Københavns

Byret den 4. november 2016 i [Sagsnr.]”. Det fremgik endvidere, at indsattes advokat ville være til stede, og det var ønsket, at der efterfølgende kunne udarbejdes en artikel.

Det blev ligeledes understreget, at indsattes aktuelle ankesag ikke ville være en del af interviewet.

På baggrund heraf hørte Helsingør Arrest anklagemyndigheden, idet indsatte er varetægtsfængslet. Det 5. september 2022 meddelte anklagemyndigheden, at de henstillede til, at indsatte blev meddelt afslag på at udtale sig om den ældre sag, idet denne sag indgik i den verserende ankesag som en del af bevismaterialet i den verserende sag, og at der derfor var en reel risiko for, at formålet med varetægtsfængslingen forspildes, hvis der blev givet tilladelse til at interviewe indsatte, som potentielt ville kunne videreformidle oplysninger fra retsmødet, der har været afholdt for lukkede døre i byretten, og som på utilbørlig måde kunne påvirke vidnerne.

Helsingør Arrest traf herefter den 6. september 2022 afgørelse i sagen. Der blev ved afslaget lagt vægt på, at anklagemyndigheden havde udtalt sig imod indsattes kontakt til medierne på nuværende tidspunkt.

I har i jeres klager blandt oplyst, at I stiller jer uforstående over for anklagemyndighedens udtalelse om, at den ældre sag indgår som en del af bevismaterialet i den aktuelle sag, som indsatte sidder varetægtsfængslet i, at afslaget er en begrænsning af indsattes ytringsfrihed, og at der ikke er hjemmel til at meddele afslag på interviewet med henvisning til straffuldbyrdelseslovens § 59, stk. 2.

Direktoratet har i forbindelse med behandlingen af jeres klage rettet henvendelse til anklagemyndigheden i forhold til oplysningerne om, hvorvidt den ældre sag er en del af bevismaterialet i den aktuelle sag. Anklagemyndigheden har den 17. november 2022 meddelt direktoratet, at de fastholder, at den ældre sag er en del af den aktuelle sag, og at der fortsat vil være en reel risiko for, at formålet med varetægtsfængslingen forspildes, hvis der bliver givet tilladelse til at interviewe indsatte, som potentielt ville kunne videreformidle oplysninger fra retsmødet, der har været afholdt for lukkede døre i byretten, og som på utilbørlig måde vil kunne påvirke vidnerne.

For god ordens skyld kan vi oplyse, at indsatte var (og er) varetægtsfængslet, hvorfor jeres anmodning behandles efter reglerne vedrørende varetægtsarrestanter, herunder reglerne i varetægtsbekendtgørelsen.

Vi vurderer efter en gennemgang af sagen, at Helsingør Arrests afgørelse var korrekt.

Derfor vurderer vi, at Helsingør Arrests afgørelse var korrekt

Vi vurderer, at det var korrekt, at Helsingør Arrest meddelte [Journalisten] afslag på at interviewe indsatte vedrørende den ældre retssag.

Vi har ved vores afgørelse lagt vægt på, anklagemyndigheden udtalte sig imod indsattes kontakt til medierne den 5. september 2022, af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed, idet den ældre retssag indgår som en del af bevismaterialet i den aktuelle verserende retssag, hvori indsatte er varetægtsfængslet.

Endvidere vurderer vi, at afgørelsen er i overensstemmelse med gældende regler og dermed ikke i strid med menneskerettighedskonventionen artikel 10. ”

De påklagede artikler

Ekstra Bladet bragte den 10. januar 2023 artiklen ”Fængslet hooligan-leder bryder tavsheden” på ekstra-bladet.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”[Indsatte] blev dømt til forvaring efter en retssag, der gav et usædvanligt billede ind i en ellers lukket verden. Ekstra Bladet har som de eneste talt med den tidligere hooligan-leder, der nu sidder fængslet et hemmeligt sted. ”

Af artiklen fremgår følgende:

”12. januar 2023 slår Østre Landsret dørene op for [Indsatte]s anke i dommen mod ham. Den tidligere hooligan-leder blev i byretten idømt forvaring for en række voldsepisoder og seksuelle overgreb mod 15 unge mænd og en kvinde. Nu udtaler den fængslede sig for første gang til offentligheden.

Flere medier har forsøgt at få [Indsatte] i tale over telefonen fra arresten, men han har valgt kun at tale med Ekstra Bladet.

Forud for interviewet har han betinget sig, at han på grund af den kommende ankesag ikke kan svare på alting.

- Der er blevet sagt og skrevet en masse om denne her sag, uden at man har haft alle nuancer med. Derfor føler jeg, at det er nødvendigt, at jeg én gang for alle slår min side af sagen fast, så den fremadrettet kan indgå i fortællingen, siger den dømte, der håber, at ankesagen får et andet udfald.

- Hvorfor skal vi tro på dig og din version?

- Jeg beder jer bare om at forholde jer til alle nuancerne i forløbet. Og så må folk selv drage deres egne konklusioner. Jeg mener bare, at min side af sagen også bør høres.

Hårdt for alle

Ekstra Bladet kan af hensyn til [Indsatte]s sikkerhed ikke oplyse, i hvilket fængsel han sidder og afventer sin ankesag. Men på telefonen fortæller han, at han er klar over, at forløbet har trukket et spor af ulykke efter sig.

- Det har været hårdt for alle parter i sagen. Mig, min familie og også de øvrige involverede. Jeg håber på frikendelse. Jeg har meget på spil. Min fremtid. Mit liv. Så selvfølgelig er jeg både nervøs og spændt, fortæller han.

Forståelsen for, at ofrene også går gennem en forfærdelig tid, rækker kun, indtil selve sagens substans bliver nævnt. Her er den tidligere hooligan-leder lodret uenig i det billede, som blev tegnet af forløbet de foregående år.

Frygt

I retssal 304 i Retten i Glostrup blev det nævnt igen og igen, at ofrene af frygt for [Indsatte] ikke anmeldte ham for forbrydelserne, indtil han 5. februar 2021 blev fængslet, i forbindelse med at der blev skudt mod ham. Men her mener [Indsatte], at dommeren lukkede øjnene for, at han kort forinden havde været varetægtsfængslet for hooligan-optøjer, så de havde haft rig mulighed for at anmelde ham.

- Jeg var fængslet flere måneder i efteråret 2020, så der kunne de jo have anmeldt mig. I stedet valgte flere af dem at skrive kærestebreve og komme og besøge mig i fængslet. En af dem flyttede sammen med mig efter min løsladelse. En deltog i en trekant med mig og en anden fyr. Det tyder jo ikke på tvang.

Selvom ofrenes psykolog udtalte sig bag lukkede døre i byretten, sivede en del af hendes forklaring til tilhørerne undervejs. Hun beskrev de kærestelignende forhold som følge af en underliggende trussel eller en slags stockholmsyndrom, hvor ofre bliver knyttet til deres overgrebsmænd.

Mærkede unge mænd

For de tilstedeværende ved retssal 304 i Glostrup blev argumentet understreget af at se de unge mænd gå dybt mærkede ind til vidneskranken og sætte ord på deres livs smerte og ydmygelse.

Deres pårørende udtalte sig for åbne døre og tegnede en tilværelse op, hvor de unge mænd langsomt faldt fra hinanden psykisk efter deres introduktion til hooligan-miljøet og mødet med [Indsatte]. Stoffer og traumer satte sig dybe spor hos dem alle.

Omvendt argumenterede [Indsatte]s forsvarer for, at den menneskelige deroute var en konsekvens af netop stoffer, vold og oplevelser i det yderligtgående miljø omkring de hardcore fans i [Bynavn].

Drab skulle dække over dobbeltliv

Hemmeligheden om flere bandemedlemmers angivelige homoseksuelle dobbeltliv skulle være begravet sammen med [Indsatte]s gennemhullede lig. Det var derfor, at en ukendt gerningsmand 5. februar 2021 åbnede ild mod ham i [Bynavn].

Sådan lyder [Indsatte]s teori om begivenhederne forud for hans anholdelse.

Men den nu fængslede hooligan-leder overlevede attentatforsøget, og derfor satte rocker- og bandemiljøet ifølge [Indsatte] gang i en plan B. Her anmeldte flere medlemmer af hooligan-gruppen [Hooligan-gruppe A] ([Hooligan-gruppe A], red.) ham for vold og seksuelle overgreb.

Nye beviser

På den måde skulle han sættes ud af spillet. Det har gennem hele sagen i Retten i Glostrup været [Indsatte] og hans forsvarers forklaring på, hvorfor det pludselig begyndte at strømme ind med anmeldelser om årelangt seksuelt misbrug mod hooligan-lederen, mens politiet tilbageholdt ham for at finde ud af, hvad der var op og ned i sagen om skyderiet mod ham. Domsmandsretten i Glostrup forkastede forklaringen som utroværdig.

- Retten var klar i spyttet, så hvorfor anke dommen?
- Fordi dommen var forkert, og min forsvarer har fundet nye beviser til at understøtte min forklaring.
- Jorden var begyndt at brænde under nogle af de her mænd, for deres kærester havde fundet kærestebreve hos dem mellem mig og dem. Og det er ikke specielt hooligan- eller rocker-agtigt at have sex med en mand. Derfor skulle de finde på noget. *Møde*

Under retssagen blev det nævnt, at der i midten af januar 2021 blev afholdt et møde mellem fem af de forurettede i et boldbur i [Bydelen]. Fire af dem var fra [Støttegruppen], der er en støttegruppe til [Motorcykelklubben], og en af dem var bare hooligan. Ingen ud over de fem mænd ved, hvad der blev sagt på det møde, men [Indsatte] bemærker, at sagen kort efter begyndte at rulle.

- Når du koger det hele sammen og ved, at der var et møde et par uger før min anholdelse. Og så kombinerer det med den pudsige timing for anmeldelserne tre timer efter skudattentatet, så begynder der i min optik at tegne sig et billede af modparten, der forøger at dække over deres egne handlinger og seksuelle orientering, siger han.

- Du er dømt, og er det så ikke for nemt bare at pege på de andre?
- Det handler ikke om at pege på dem. Jeg forholder mig til fakta. Jeg har kærestebreve og erklæringer, besøgsoversigter fra fængslet og sms'er, som viser frivillighed og trang og lyster. Det er fakta.

Østre Landsret tager stilling til argumenterne 12. januar, når sagen begynder.

Derfor blev han dømt

Retten i Glostrup forkastede [Indsatte]s forklaring som utroværdig og konstrueret til lejligheden.

De forurettedes forklaringer har retten omvendt fundet 'usædvanligt troværdige', ligesom forklaringerne indbyrdes også understøtter hinanden, lyder det i begrundelsen, som retsformanden læste op.

Det, at ofrene har svært ved at skelne overgrebene fra hinanden, finder retten helt 'forståeligt', fordi det for en del af dem har været en fast del af hverdagen. Det ville tværtimod være 'påfaldende, hvis de kunne huske det klart, sagde retsformanden blandt andet.

Af hensyn til de forurettede i sagen kan Ekstra Bladet ikke lade [Indsatte] direkte kommentere de enkelte episoder, han er dømt for. Ligesom vi ikke er i stand til at gengive de forurettedes forklaringer, fordi de blev afgivet bag lukkede døre.

Forvaring

I Danmark findes der to tidsubegrænsede domme: fængsel på livstid og forvaring. [Indsatte] blev ved Retten i Glostrup 8. juni 2022 idømt forvaring.

Idømmes man en forvaringsdom, regnes man som værende egnet til at afsone straffen i et fængsel.

Forvaringsdomme gives udelukkende til personer, som er blevet dømt for personfarlig kriminalitet og seksualforbrydelser. Derudover skal man regnes som værende farlig, hvis man kommer på fri fod igen. I gennemsnit sidder forvaringsdømte 14 år i fængsel, før de vurderes så ufarlige, at de kan løslades.

[Indsatte] ankede sin dom til frifindelse. ”

Ekstra Bladet bragte den 12. januar 2023 i den trykte udgave følgende forsideomtale med overskriften *”INTERVIEW MED FORVARINGSDØMT NU TALER HOOLIGAN-LEDER”*. Forsideomtalen er ledsaget af et nærbillede af [Indsatte] til en fodboldkamp med teksten *”- JEG ER NERVØS”*.

Inde i avisen bragte Ekstra Bladet artiklen *”HOOLIGAN-LEDER BRYDER TAVSHEDEN”* i sektion 1, side 4-5. Artiklens indhold er i vidt omfang enslydende med indholdet af artiklen *”Fængslet hooligan-leder bryder tavsheden”* bragt den 10. januar 2023 på ekstrabladet.dk.

Øvrige oplysninger

Pressenævnet har haft adgang til den omtalte dom afsagt af Retten i Glostrup den 8. juni 2022 via Danmarks Domstoles offentligt tilgængelige domsdatabase (domsdbasen.dk).

Direktoratet for Kriminalforsorgens klage er modtaget i Pressenævnet den 24. februar 2023.

Byrettens dom er ifølge domsdbasen efterfølgende stadfæstet af Østre Landsret den 15. marts 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 Direktoratet for Kriminalforsorgens synspunkter

God presseskik

Direktoratet for Kriminalforsorgen har indledningsvis oplyst, at direktoratet den 10. januar 2023 blev opmærksom på, at Ekstra Bladet havde offentliggjort en artikel indeholdende et interview med varetægtsarrestant [Indsatte], der er indsat i en af kriminalforsorgens institutioner. [Indsatte] afventede på tidspunktet for artiklens offentliggørelse en ankesag, hvorfor vedkommende var varetægtsfængslet.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at Ekstra Bladet har tilsidesat god presseskik i arbejdet med at fremskaffe indholdet til artiklen.

Konkret har Ekstra Bladet gennemført et interview med [Indsatte], selv om Ekstra Bladet – senest ved Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse af 25. november 2022 – har fået afslag på at gennemføre et interview.

En varetægtsarrestant, der ikke er isoleret efter rettens bestemmelse, har i kriminalforsorgens institutioner ret til at udtale sig og i den forbindelse at lade sig fotografere af medierne. Kriminalforsorgen skal – før der gives tilladelse – høre politiet, der kan udtale sig imod en tilladelse af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed, jf. varetægtsbekendtgørelsens § 78. Herudover kan retten begrænses af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn efter reglerne i mediebekendtgørelsen, jf. straffuldbyrdsloven § 59, stk. 2. Det er derfor en juridisk vurdering fra kriminalforsorgen, om vedkommende kan udtale sig til pressen. Det er ligeledes nødvendigt at ansøge om tilladelse til interview, da kriminalforsorgen ved en eventuel tilladelse er forpligtet til at give den fornødne vejledning til den indsatte.

Kriminalforsorgen Hovedstaden modtog den 23. juni 2022 en henvendelse fra Ekstra Bladet, hvor der blev anmodet om kontakt til [Indsatte]. Kriminalforsorgen fremsendte den 6. september 2022 en afgørelse til Ekstra Bladet og [Indsatte]s advokat med afslag på kontakt til medierne. Der blev ved afgørelsen lagt vægt på, at politiet af efterforskningsmæssige grunde havde udtalt sig imod, at [Indsatte] fik mulighed for at udtale sig.

Afslaget blev efterfølgende påklaget til Direktoratet for Kriminalforsorgen den 6. oktober 2022, som fastholdt afslaget den 25. november 2022.

Interviewet bragt i Ekstra Bladets artikel er dermed i strid med afgørelsen af 25. november 2022.

Ekstra Bladet har i svaret til Pressenævnet blandt andet bemærket, at Pressenævnet ikke skal forholde sig til, om Ekstra Bladet har overholdt de forvaltningsmæssige afgørelser, som kriminalforsorgen har truffet. Direktoratet for Kriminalforsorgen har hertil bemærket, at klagen vedrører en overtrædelse af de presseetiske regler, herunder særligt hensynet til ofre i sagen, samt det daværende hensyn til en verserende straffesag. Der ønskes en stillingtagen til, hvorvidt de i sagen anvendte metoder til at indhente informationer fra indsatte i fængsler, som på tidspunktet var genstand for en strafferetlig efterforskning, er i overensstemmelse med god presseetik.

Det er efter Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse skærpende, at Ekstra Bladet har bragt udtalelser fra [Indsatte] rettet mod de potentielle ofre for den omhandlede alvorlige kriminalitet. Den forvaltningsretlige afgørelse indgår som et led i denne vurdering, idet Ekstra Bladet herved blev bekendt med, at [Indsatte] ikke måtte udtale sig.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har bemærket, at offentlige myndigheder i medfør af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 2, i visse tilfælde kan foretage indgreb i retten til ytringsfrihed, såfremt der er den fornødne lovhjemmel, et anerkendelsesværdigt formål og proportionalitet.

Det fremgår af straffuldbyrdslovens § 59, stk. 2, at en indsats ret til at udtale sig kan begrænses af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i afgørelsen af 25. november 2022 lagt vægt på hensynet til ofrene samt den åbenbare krænkelse af retsfølelsen, som udtalelser fra gerningsmanden ville kunne medføre samt det forhold, at der var en verserende straffesag. Afgørelsen vurderes således både at have et anerkendelsesværdigt formål og som værende proportional.

I den forbindelse har Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærket, at Ekstra Bladet ikke har fundet anledning til at indbringe direktoratets afgørelse for andre instanser.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har anført, at Ekstra Bladet ved at offentliggøre [Indsatte]s påstande ikke har udvist det fornødne hensyn til ofrene i den omtalte straffesag, der fortsat ikke var afgjort.

I den forbindelse har Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærket, at direktoratet har fundet det yderligere skærpende, at kriminalforsorgen netop med udgangspunktet i undtagelsen i straffuldbyrdslovens § 59, stk. 2, fandt, at [Indsatte] ikke kunne gives tilladelse til at udtale sig, da de lovfæstede hensyn til blandt andet ofrene talte imod.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at Ekstra Bladet ved at offentliggøre [Indsatte]s udtalelser om straffesagen har lagt hindringer i vejen for politiets efterforskning.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henvist til, at der af efterforskningsmæssige grunde var en generel bekymring fra politiet om, at [Indsatte] måtte udtale sig, mens sagen endnu ikke var afgjort, herunder blandt andet af frygt for påvirkning af eventuelle ofre og vidner.

I den forbindelse har Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærket, at direktoratet har fundet det skærpende, at kriminalforsorgen netop med udgangspunktet i undtagelsen i straffuldbyrdslovens § 59, stk. 2, fandt, at [Indsatte] ikke kunne gives tilladelse til at udtale sig, da politiet af efterforskningsmæssige grunde havde udtalt sig imod, at han fik mulighed for at udtale sig, mens sagen endnu ikke var afgjort ved retten.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har endvidere anført, at Ekstra Bladet har udnyttet en uvidenhed hos kriminalforsorgens medarbejdere ved gennemførelsen af interviewet med [Indsatte].

Konkret blev interviewet gennemført ved, at Ekstra Bladets journalist på opkaldslisten var angivet som ven til [Indsatte]. [Indsatte] bad herefter om et opkald, hvorefter personalet ringede op, da personalet ikke var vidende om, at modtageren var en journalist, der ville skrive en artikel på baggrund af samtalen. Kriminalforsorgen har ikke givet tilladelse til opkald med Ekstra Bladet, men alene givet tilladelse til at benytte opkald til kontakt med pårørende og venner.

Medarbejdere i fængsler og arresthuse er som altovervejende udgangspunkt bekendt med, at der skal foreligge tilladelser fra kriminalforsorgen til journalister, hvis man ønsker at foretage et interview med en indsat. Kriminalforsorgen har ikke fundet det sandsynliggjort, at Ekstra Bladet i det givne tilfælde har identificeret sig som journalist, og at formålet var at foretage en artikel som anført af Ekstra Bladet i svaret til Pressenævnet. Da behandlingen af interviewtilladelsen ligger i kriminalforsorgens områdekontor, har kriminalforsorgens uniformerede betjente i arresten været uvidende om, at der retteligt var tale om en journalist og ikke en ven.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at det er skærpende, at Ekstra Bladet alligevel har bragt et interview med [Indsatte], velvidende at der var givet afslag på interview.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har fundet det påfaldende, at Ekstra Bladet og den pågældende journalist ikke har henvendt sig efter interviewet med henblik på at få tjekket, om det omtalte interview var inden for rammerne af en eventuel aftale, særligt henset til de tidligere truffne afgørelser, hvoraf det fremgik, at der ikke måtte gives et interview.

Da Ekstra Bladet i flere tilfælde tidligere har foretaget interview med andre indsatte i henhold til straffuldbyrdslovens § 59, er Ekstra Bladet også velvidende om, at eventuelle interviews skal forelægges kriminalforsorgens jurister med henblik på at vurdere, om interviewet er inden for aftalen, og om indsattes udtalelser skal begrænses af hensyn til eventuelle ofre eller retsfølelsen som sådan. Direktoratet for Kriminalforsorgen har i denne sammenhæng bemærket, at Ekstra Bladet i interviewanmodningen, der blev afvist to gange og senest den 25. november 2022, oplyste, at interviewet ville omhandle en straffesag fra 2015.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at det er skærpende, at Ekstra Bladet alligevel har foretaget et interview, hvor emnet er en nyere og verserende retssag, velvidende at det ville kræve en ny ansøgning.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har bemærket, at Pressenævnets vurdering er vigtig for kriminalforsorgen og andre instanser inden for det strafferetlige område, da der er en generel bekymring for, at metoden, som Ekstra Bladet har anvendt, vil skabe en problematisk præcedens, herunder blandt andet efterforskningsarbejdet i sager af meget alvorlig karakter og blandt andet være med til at lægge hindringer i vejen for politiets efterforskning.

I den forbindelse har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at hændelsen allerede har affødt spørgsmål fra journalister, som vurderer, at Ekstra Bladets handling påvirker de journalister, som respekterer kriminalforsorgens afgørelser. Pressenævnets vurdering og afgørelse har derfor også betydning for de mange journalister, som, med respekt for de gældende regler, arbejder inden for kriminalforsorgens område.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

God presseskik

Ekstra Bladet har indledningsvis oplyst, at Ekstra Bladets journalist i juni 2022 anmodede kriminalforsorgen om tilladelse til at besøge indsatte [Indsatte] og i den forbindelse interviewe ham om en tidligere sag om knivstikkeri fra 2015, hvori han var indkaldt som vidne. Sagen fra 2015 er afsluttet. [Indsatte] blev i 2022 idømt forvaring i en anden sag om vold og seksuelle overgreb. [Indsatte] ankede dommen til landsretten og sad i den forbindelse på publiceringstidspunktet varetægtsfængslet.

Kriminalforsorgen traf den 6. september 2022 afgørelse om, at Ekstra Bladets journalist ikke kunne gives tilladelse til at besøge og i den forbindelse interviewe [Indsatte] om sagen fra 2015 på grund af risikoen for, at han ville videregive oplysninger afsagt for lukkede døre. Ekstra Bladets journalist påklagede afgørelsen til Direktoratet for Kriminalforsorgen, der den 25. november 2022 valgte at fastholde kriminalforsorgens afgørelse.

Ekstra Bladet har bemærket, at spørgsmålet om indsatte, herunder varetægtsfængslede, ret til at udtale sig til medierne, er reguleret i straffuldbyrdelseslovens § 59 og bekendtgørelse om adgangen til kontakt til medierne for indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Udgangspunktet er ifølge lovgivningen, at indsatte har ytringsfrihed, og at denne ytringsfrihed alene må begrænses, når de lovfæstede hensyn med afgørende vægt taler for en sådan begrænsning.

Henset til, at kriminalforsorgen og Direktoratet for Kriminalforsorgen har haft mulighed for at varetage hensynet til retsfølelsen med mindre indgribende midler uden samtidig at underlægge [Indsatte] censur, er det Ekstra Bladets opfattelse, at kriminalforsorgens forvaltningsafgørelse ikke er i overensstemmelse med forvaltningsloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 2. Ekstra Bladet har yderligere bemærket, at klagefristen over forvaltningsafgørelsen endnu ikke er udløbet, og at Ekstra Bladets konkrete overvejelser om at indbringe afgørelsen for anden myndighed i øvrigt er denne sag uvedkommende.

Det er kriminalforsorgen, der som offentlig myndighed træffer afgørelse om, hvorvidt en indsat kan gives tilladelse til at udtale sig til medierne samt under hvilke betingelser. Der er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, der skal træffes i overensstemmelse med forvaltningsloven, og hvor myndighedens skøn i forhold til begrænsningen af den indsatte ytringsfrihed skal overholde Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 2. Manglende overholdelse af eventuelle påbud eller forbud fra en offentlig myndighed er reguleret ved lov.

Ekstra Bladet har bemærket, at det er Ekstra Bladets opfattelse, at kriminalforsorgens afvisning af at lade Ekstra Bladet besøge og i den forbindelse interviewe [Indsatte] ikke er i overensstemmelse med forvaltningsloven eller Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 2. Det er samtidig Ekstra Bladets opfattelse, at spørgsmålet om lovligheden af kriminalforsorgens forvaltningsafgørelse samt Ekstra Bladets overholdelse af straffuldbyrdelsesloven og kriminalforsorgens forvaltningsafgørelse hører under domstolene og eventuelt Folketingets Ombudsmand. Spørgsmålene ligger således udenfor Pressenævnets kompetence og bør afvises af Pressenævnet.

Det vil efter Ekstra Bladets opfattelse forringe mediernes retssikkerhed betydeligt, hvis Pressenævnet kan behandle myndighedernes klager over mediernes fortolkning og overholdelse af en forvaltningsafgørelse,

som vedrører forhold mellem henholdsvis mediet/journalisten og en borger, og hvori myndigheden ikke selv er part. Myndighederne har heller ikke lignende klagemuligheder i forbindelse med øvrige parter overholdelse af en forvaltningsafgørelse.

Kriminalforsorgens tolkning af Pressenævnets kompetence vil indebære, at Pressenævnet også fremover kan behandle andre forvaltningsafgørelser om for eksempel aktindsigt og mediernes overholdelse heraf. Både journalister og medier – der netop agerer offentlighedens vagthund, og som har en vidtstrakt informations- og ytringsfrihed – vil med kriminalforsorgens tolkning således blive stillet væsentligt ringere end øvrige parter i en forvaltningsafgørelse i forbindelse med spørgsmål om partens overholdelse af den pågældende afgørelse.

På baggrund af ovenstående er det Ekstra Bladets opfattelse, at Pressenævnet bør afvise at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Ekstra Bladets telefonsamtale med [Indsatte] er i overensstemmelse med kriminalforsorgens afgørelse. Pressenævnet bør alene forholde sig til, om artiklen er i overensstemmelse med de vejledende regler for god presseskik.

Artiklen omhandler [Indsatte]s dom fra 2022, hvor han i byretten blev idømt forvaring for adskillige voldsepisoder og seksuelle overgreb mod 15 unge mænd og en kvinde. [Indsatte] ankede dommen til landsretten, og det første retsmøde begyndte den 12. januar 2023. [Indsatte] er tidligere leder af hooligangruppen "[Hooligan-gruppe A]" og "[Hooligan-gruppe B]", og den verserende sag angår overgreb begået mod medlemmer af hooligangrupperingen. Sagen har betydelig offentlig interesse og har desuden fået massiv medieomtale grundet dens voldsomme karakter.

I artiklen beskrives retssagen og [Indsatte]s dom, herunder en række af de oplysninger og argumenter, der fremkom under det offentlige retsmøde i byretten. Derudover indgår nogle generelle udtalelser om sagen fra [Indsatte], som Ekstra Bladet har transskriberet fra telefonsamtalen mellem ham og Ekstra Bladets journalist. [Indsatte] kontaktede selv Ekstra Bladet med ønsket om at udtale sig om sagen. Det bemærkes i den forbindelse, at [Indsatte] på det pågældende tidspunkt ikke tidligere havde udtalt sig til medierne om sagen. Ekstra Bladet valgte derfor at bringe [Indsatte]s udtalelser for at give ham mulighed for at komme tilstrækkeligt til orde og derved sikre en ligelig gengivelse af parternes synspunkter i den verserende sag.

Den transskriberede samtale med [Indsatte] i artiklen angår alene hans verserende straffesag og indeholder alene oplysninger, der er fremkommet under den åbne del af retsmødet, hvortil offentligheden har haft adgang. Artiklen indeholder ikke i øvrigt oplysninger, der ikke allerede har været offentliggjort.

Ekstra Bladet har i den forbindelse bemærket, at kriminalforsorgens afslag på Ekstra Bladets besøgsanmodning var begrundet i risikoen for, at [Indsatte] ville videreformidle oplysninger fra et lukket retsmøde i sagen fra 2015. Artiklen indeholder imidlertid ingen af de oplysninger, som kriminalforsorgens afgørelse vedrører, og som politiet har modsat sig, at [Indsatte] udtaler sig om. Hverken samtalen med [Indsatte] eller artiklen omhandler sagen fra 2015, der er omdrejningspunktet for Ekstra Bladets besøgsanmodning og kriminalforsorgens afgørelse. Direktoratet for Kriminalforsorgens klage til Pressenævnet vedrører derfor oplysninger, som ikke er offentliggjort i artiklen. Kriminalforsorgen er i øvrigt ikke omtalt i artiklen, som heller ikke i øvrigt indeholder oplysninger, der er skadelige eller på anden vis krænkende for kriminalforsorgen.

Det er Ekstra Bladets opfattelse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke er klageberettiget i relation til [Indsatte]s ofre og ikke har fremsendt dokumentation for, at direktoratet klager på vegne af disse. Ekstra Bladet har heller ikke i øvrigt modtaget klager over artiklen fra [Indsatte]s ofre eller ofrenes pårørende.

Det er således Ekstra Bladets opfattelse, at Pressenævnet bør afvise at behandle Direktoratet for Kriminalforsorgens klagepunkt. Såfremt Pressenævnet ikke er enig heri, har Ekstra Bladet følgende bemærkninger:

Ekstra Bladet har bemærket, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke har henvist til konkrete passager eller dele af artiklen, hvori Ekstra Bladet ikke har taget det fornødne hensyn til [Indsatte]s ofre. Ekstra Bladet har forstået Direktoratet for Kriminalforsorgens klage sådan, at Ekstra Bladet – efter direktoratets opfattelse – har overtrådt god presseskik ved generelt at have offentliggjort udtalelser fra [Indsatte] om dommen og ankesagen. Dette afvises af Ekstra Bladet.

Det har generelt offentlig interesse at omtale straffesager. Det fremgår også af Pressenævnets praksis, herunder eksempelvis Pressenævnets kendelser i sagerne 2020-80-0525, 12-70-00196 og 2020-80-0465. Ekstra Bladets omtale af [Indsatte]s udtalelser om dommen og ankesagen har netop det formål at sikre en objektiv og ligelig gengivelse af de involverede parter synspunkter, som Ekstra Bladet er forpligtet til efter de vejledende regler for god presseskik. Artiklen indeholder alene oplysninger, der allerede har været offentliggjort, og som er fremkommet under den åbne del af retsmødet i sagen fra 2022, hvori [Indsatte] er dømt.

Ekstra Bladet har desuden bemærket, at [Indsatte]s ofre ikke er omtalt ved navn i artiklen, og at artiklen ikke indeholder oplysninger, der bidrager til identifikation af ofrene. Det er således kun personer, der i forvejen har et nærgående kendskab til sagen og de implicerede, der potentielt kan identificere ofrene. Omtalen af sagen mod [Indsatte] er efter Ekstra Bladets opfattelse derudover objektiv og saglig. Artiklen indeholder ikke formuleringer eller oplysninger, der må anses for private eller krænkende for [Indsatte]s ofre eller ofrenes pårørende.

Det er således Ekstra Bladets opfattelse, at der er taget de fornødne hensyn til [Indsatte]s ofre. Dette understøttes også af Pressenævnets kendelse i sag 12-70-00196 og 2020-80-0465.

Det er Ekstra Bladets opfattelse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke er klageberettiget i relation til spørgsmål om politiets efterforskning, idet direktoratet næppe kan antages at have retlig interesse i eller kan udtale sig om forhold, der angår politiets kompetence. Klagepunktet bør efter Ekstra Bladets opfattelse afvises af Pressenævnet.

Ekstra Bladet har bemærket, at kriminalforsorgens opgave består i at drive landets fængsler og arresthuse og at føre tilsyn med dømte. Det fremgår af kriminalforsorgens hjemmeside.

Hvis Pressenævnet ikke er enig heri, har Ekstra Bladet følgende bemærkninger:

Artiklen indeholder ingen af de oplysninger, som kriminalforsorgens forvaltningsafgørelse vedrører, og som politiet har modsat sig, at [Indsatte] udtaler sig om. Artiklen indeholder således ingen oplysninger om sagen om knivstikkeri fra 2015, hvori [Indsatte] var indkaldt som vidne. Artiklen indeholder heller ingen oplysninger, som er fremkommet under et lukket retsmøde i sagen fra 2015.

Artiklen omhandler [Indsatte]s dom fra 2022 og efterfølgende ankesag, der angår en række voldsepisoder og seksuelle overgreb mod 15 unge mænd og en kvinde. Artiklen indeholder alene oplysninger om [Indsatte]s verserende straffesag og oplysninger, der er fremkommet under den åbne del af retsmødet i den verserende sag, hvortil offentligheden har haft adgang. Artiklen indeholder ikke i øvrigt oplysninger, der ikke allerede har været offentliggjort. Efter Ekstra Bladets opfattelse er der tale om en saglig og objektiv omtale af en verserende straffesag af væsentlig offentlig interesse.

Ekstra Bladet har i den forbindelse bemærket, at artiklen er offentliggjort kort før retsmødernes start i landsretten, og hvor det må antages, at politiet har afsluttet sin efterforskning. Ekstra Bladets offentliggørelse af [Indsatte]s udtalelser kan således næppe antages at have lagt hindringer i vejen for sagens opklaring. Det bemærkes, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke har fremlagt dokumentation for, at oplysningerne i artiklen konkret har lagt hindringer i vejen for politiets efterforskning eller sagens opklaring i øvrigt.

Ekstra Bladet har i øvrigt afvist at have været forpligtet til at indhente kriminalforsorgens tilladelse til at bringe oplysninger fra samtalen med [Indsatte] eller i øvrigt forelægge samtalen for kriminalforsorgen før publicering. Direktoratet for Kriminalforsorgen er hverken direkte eller indirekte omtalt i artiklen. En eventuel aftale om, at kriminalforsorgen godkender eller forelægges Ekstra Bladets indhold inden publicering, udgør et indgreb i Ekstra Bladets redigeringsret, der alene kan gøres gældende mod Ekstra Bladet på baggrund af gensidig aftale. En sådan aftale eksisterer ikke.

Ekstra Bladet har afvist at have udnyttet en uvidenhed hos kriminalforsorgens medarbejdere ved at have offentliggjort [Indsatte]s udtalelser.

Ekstra Bladet har i den forbindelse bemærket, at hverken kriminalforsorgen eller dennes medarbejdere medvirker i artiklen, er omtalt eller på anden vis identificeret i artiklen.

[Indsatte] har efter eget ønske og på eget initiativ kontaktet Ekstra Bladets journalist. Ekstra Bladet har ikke opfordret [Indsatte] til at kontakte journalisten telefonisk, og Ekstra Bladet har heller ikke haft kendskab til, at [Indsatte] har anført journalisten som ven til ham. Kriminalforsorgen har i forbindelse med de enkelte opkald fra [Indsatte] selv omstillet opkaldene til journalisten, som har talt med en af kriminalforsorgens medarbejdere inden samtalen med [Indsatte].

Ekstra Bladet har derfor været af den klare overbevisning, at [Indsatte] har haft tilladelse til at tale med Ekstra Bladets journalist. Kriminalforsorgens forvaltningsafgørelse vedrørende en besøgs- og interviewtilladelse om [Indsatte]s sag fra 2015 ændrer ikke herpå. Kriminalforsorgen har haft adskillige muligheder for at afvise [Indsatte]s kontakt til Ekstra Bladet og opstille begrænsninger for eventuelle fremtidige opkald.

Der foreligger efter Ekstra Bladets opfattelse ikke oplysninger, som indebærer, at Ekstra Bladet har været forpligtet til at tage et særligt hensyn til kriminalforsorgens medarbejdere i forbindelse med deres viderestilling af opkald til Ekstra Bladets journalist. Den omstændighed at der internt i kriminalforsorgens institutioner ikke er videreformidlet eventuelle begrænsninger for de indsatte til relevante medarbejdere, ændrer ikke herpå.

Ekstra Bladet har derudover afvist, at Ekstra Bladet har handlet i ond tro ved at bringe samtalen med [Indsatte] i artiklen. Som nævnt ovenfor har [Indsatte] på eget initiativ og efter eget ønske henvendt sig til Ekstra Bladets journalist. Det er kriminalforsorgen, der godkender kontaktpersonerne på de indsattes opkaldslist, og kriminalforsorgen har i kraft af besøgsanmodningen fra Ekstra Bladets journalist været bekendt med journalistens navn, og at journalisten arbejder hos Ekstra Bladet.

Kriminalforsorgen har desuden flere gange omstillet [Indsatte]s opkald til Ekstra Bladets journalist, hvor Ekstra Bladets journalist har talt med en betjent hos kriminalforsorgen inden samtalen med [Indsatte]. Ekstra Bladet har derfor været af den overbevisning, at [Indsatte] har haft tilladelse til at tale med Ekstra Bladets journalist. Kriminalforsorgen har derudover haft adskillige muligheder for at afvise [Indsatte]s kontakt til Ekstra Bladet eller opstille begrænsninger for eventuelle samtalers indhold.

Det bør derfor ikke komme Ekstra Bladet til skade, at kriminalforsorgen – uagtet afgørelsen om afslag på besøgstilladelse – har tilladt, at [Indsatte] kunne kontakte og tale med Ekstra Bladets journalist.

Ekstra Bladet har på den baggrund afvist at have udnyttet en vildfarelse, uvidenhed eller sårbarhed hos kriminalforsorgens medarbejdere, sådan som Direktoratet for Kriminalforsorgen har anført.

Det er samlet set Ekstra Bladets opfattelse, at Ekstra Bladet har handlet i overensstemmelse med god presseskik.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Retlig interesse

Det følger af medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2, at formanden kan afvise klager fra personer, virksomheder mv., der er uden retlig interesse i det påklagede forhold.

Retlig interesse indebærer, at man som person, virksomhed, organisation eller lignende skal være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have interesse i det emne, der er behandlet.

Af forarbejderne til lovens § 43, stk. 2, fremgår, at såfremt en klage er indgivet af en person eller virksomhed mv., som ikke selv er forurettet, kan nævnet optage klagen til behandling på grund af forholdets almene interesse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen er ikke selv omtalt eller afbildet i den påklagede artikel, som indeholder et interview med indsatte [Indsatte] om den på offentliggørelsestidspunktet verserende straffesag mod ham.

Kriminalforsorgen består af Direktoratet for Kriminalforsorgen, fire underliggende regionale kriminalforsorgsområder med tilhørende institutioner, samt Kriminalforsorgen i Grønland. Kriminalforsorgens hovedopgave er at medvirke til at begrænse kriminalitet ved at fuldbyrde de straffe, som domstolene har fastsat. Det vil sige frihedsstraf, herunder afsoning med elektronisk fodlænke, samt tilsynsvirksomhed i forbindelse med prøveløsladelse og betingede domme, herunder samfundstjeneste. Kriminalforsorgen varetager herudover blandt andet administration af varetægtsfængsling, og det er kriminalforsorgen, som har kompetence til at træffe afgørelse om begrænsninger i en indsats ret til at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne, for blandt andet at beskytte den forurettede eller at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen.

På denne baggrund og henset til den samfundsmæssige interesse i den konkrete omtale finder Pressenævnet grundlag for at behandle klagen i forhold til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at nævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34 og de vejledende regler for god presseskik, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i medieansvarslovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmålet om, hvorvidt straffuldbyrdelesloven i forhold til den konkrete sag er overtrådt, falder uden for nævnets kompetence, ligesom nævnet ikke har kompetence til at vurdere, hvorvidt kriminalforsorgens afgørelser om afslag på interview er i overensstemmelse med forvaltningsloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, stk. 2.

God presseskik

Direktoratet for Kriminalforsorgen har klaget over, at Ekstra Bladet ved i den påklagede artikel at offentliggøre [Indsatte]s påstande ikke har udvist det fornødne hensyn til ofrene i den omtalte straffesag, der fortsat ikke var afgjort på offentliggørelsestidspunktet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har endvidere klaget over, at Ekstra Bladet ved at offentliggøre [Indsatte]s udtalelser om straffesagen har lagt hindringer i vejen for politiets efterforskning, og at Ekstra Bladet har udnyttet en uvidenhed hos kriminalforsorgens medarbejdere ved gennemførelsen af interviewet med [Indsatte].

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at ofre for forbrydelser eller ulykker skal vises det størst mulige hensyn. Det samme gælder vidner og pårørende til de implicerede. Ved indsamling eller offentliggørelse af information bør andres tillid, følelser, uvidenhed, manglende erfaring eller svigtende herredømme ikke udnyttes, jf. punkt B. 3 og B. 6.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig, jf. punkt C. 5.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Indsatte] den 8. juni 2022 ved Retten i Glostrup blev idømt forvaring for blandt andet et meget stort antal seksualforbrydelser, vold, frihedsberøvelse, ulovlig tvang og afpresning begået mod i alt 16 forurettede. Nævnet lægger endvidere

til grund, at [Indsatte] efter domsafsigelsen og på tidspunktet for artiklens offentliggørelse havde anket dommen til frifindelse.

Nævnet lægger herudover til grund, at Ekstra Bladet ved journalist [Journalisten] den 23. juni 2022 anmodede Helsingør Arrest om besøgstilladelse til [Indsatte] for at gennemføre et interview. Ekstra Bladet havde over for Helsingør Arrest oplyst, at Ekstra Bladet ønskede at tale med [Indsatte] ”om en ældre og afsluttet straffesag fra 2015, hvor han har vidnet og efterfølgende er blevet beskyldt for forskellige ting i den forbindelse”, og at [Indsatte]s advokat ville være til stede. Ekstra Bladet havde også oplyst, at det var ønsket, at der efterfølgende kunne udarbejdes en artikel, og at [Indsatte]s aktuelle ankesag ikke ville være en del af interviewet.

Helsingør Arrest afslog den 6. september 2022 anmodningen om interview. Der blev ved afslaget lagt vægt på, at anklagemyndigheden havde udtalt sig imod [Indsatte]s kontakt til medierne på daværende tidspunkt. Anklagemyndigheden lagde i udtalelsen vægt på, at straffesagen fra 2015 var en del af bevistemaet for den verserende ankesag, og at der derfor ville være en reel risiko for, at formålet med varetægtsfængslingen blev forspildt, idet der potentielt kunne fremkomme oplysninger fra retsmøder, der har været afholdt med lukkede døre i byretten, og som på utilbørlig måde kunne påvirke vidnerne.

Afgørelsen blev påklaget til Direktoratet for Kriminalforsorgen, som den 25. november 2022 fastholdt afgørelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henvist til, at der af efterforskningsmæssige grunde var en generel bekymring fra politiet om, at [Indsatte] måtte udtale sig, mens sagen endnu ikke var afgjort, herunder blandt andet af frygt for påvirkning af eventuelle ofre og vidner. Direktoratet for Kriminalforsorgen har over for Pressenævnet oplyst, at kriminalforsorgen ved afgørelsen også har lagt vægt på den åbenbare krænkelse af retsfølelsen, som udtalelser fra [Indsatte] ville kunne medføre.

Ekstra Bladet foretog herefter et telefonisk interview med [Indsatte] og bragte den 10. og 12. januar 2023 artikler, som ikke indeholder oplysninger vedrørende straffesagen fra 2015, som Ekstra Bladet oprindeligt henviste til i anmodningen til Helsingør Arrest, men derimod oplysninger om den forestående ankesag.

Varetægtsarrestanters ret til at udtale sig mv. til medierne reguleres af reglerne i varetægtsbekendtgørelsen. Varetægtsarrestanter, der som [Indsatte] ikke er isoleret efter rettens bestemmelse, har ret til i institutionen at udtale sig og i den forbindelse at lade sig fotografere til medierne efter reglerne i bekendtgørelse om adgangen til kontakt til medierne for indsatte i kriminalforsorgens institutioner (mediebekendtgørelsen). Kriminalforsorgen skal indhente en udtalelse fra politiet, inden en varetægtsarrestant gives tilladelse til at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne, og politiet kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætte sig, at en varetægtsarrestant får tilladelse til at udtale sig og i den forbindelse lade sig fotografere til medierne.

Pressenævnet lægger til grund, som den tidligere ansøgning viser, at Ekstra Bladet er bekendt med, at der forud for interviews med indsatte skal søges om tilladelse hos kriminalforsorgen, der skal vurdere, om interviewet er inden for reglerne, og om den indsattes udtalelser skal begrænses af hensyn til eventuelle ofre eller retsfølelsen.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

- Der er blevet sagt og skrevet en masse om denne her sag, uden at man har haft alle nuancer med. Derfor føler jeg, at det er nødvendigt, at jeg én gang for alle slår min side af sagen fast, så den fremadrettet kan indgå i fortællingen, siger den dømte [[Indsatte], *Pressenævnet*], der håber, at ankesagen får et andet udfald.

[...]

- Jeg var fængslet flere måneder i efteråret 2020, så der kunne de jo have anmeldt mig. I stedet valgte flere af dem at skrive kærestebreve og komme og besøge mig i fængslet. En af dem flyttede sammen med mig efter min løsladelse. En deltog i en trekant med mig og en anden fyr. Det tyder jo ikke på tvang.

[...]

- Jorden var begyndt at brænde under nogle af de her mænd, for deres kærester havde fundet kærestebreve hos dem mellem mig og dem. Og det er ikke specielt hooligan- eller rocker-agtigt at have sex med en mand. Derfor skulle de finde på noget.

[...]

- Når du koger det hele sammen og ved, at der var et møde et par uger før min anholdelse. Og så kombinerer det med den pudsige timing for anmeldelserne tre timer efter skudattentatet, så begynder der i min optik at tegne sig et billede af modparten, der forøger at dække over deres egne handlinger og seksuelle orientering, siger han.

[...]

- Det handler ikke om at pege på dem. Jeg forholder mig til fakta. Jeg har kærestebreve og erklæringer, besøgsoversigter fra fængslet og sms'er, som viser frivillighed og trang og lyster. Det er fakta.

[...]

Pressenævnet finder generelt, at omtale af straffesager har offentlig interesse.

Efter en samlet vurdering finder Pressenævnet, at Ekstra Bladet ikke har udvist størst muligt hensyn til ofre i den omtalte straffesag. Nævnet har lagt vægt på, at artiklen indeholder formuleringer fra [Indsatte], der må opfattes krænkende for ofre, idet det med disse udsagn kan fremstå som om, at ofre frivilligt havde seksuelle forhold med [Indsatte], selv om han ved Retten i Glostrup blev idømt forvaring for at have begået blandt andet seksualforbrydelser mod dem. Nævnet har i den forbindelse også lagt vægt på sagens omfang og karakteren af den begåede kriminalitet, herunder at hovedparten af ofre var mindreårige i hvert fald i en del af gerningsperioden, og at Retten i Glostrup vurderede forklaringerne fra de forurettede som særdeles troværdige.

Nævnet har også lagt vægt på, at anklagemyndigheden over for Helsingør Arrest og Direktoratet for Kriminalforsorgen udtalte sig imod [Indsatte]s kontakt til medierne på daværende tidspunkt, idet politiet vurderede, at [Indsatte] potentielt ville kunne videreformidle oplysninger fra retsmøder, som på utilbørlig måde vil kunne påvirke vidnerne. Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte anklagemyndighedens vurdering og bemærker, at de forurettede i sagen som vidner ville skulle afgive supplerende forklaring for landsretten umiddelbart efter artiklens offentliggørelse.

Det forhold, at artiklen alene indeholder oplysninger om [Indsatte]s verserende straffesag og oplysninger, der er fremkommet under den åbne del af retsmødet i den verserende sag, hvortil offentligheden har haft adgang, samt at artiklen ikke i øvrigt indeholder oplysninger, der ikke allerede har været offentliggjort, kan ikke føre til en ændret vurdering. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at der ikke fremkommer oplysninger i artiklen med en sådan nyheds- og informationsværdi, som bidrager til dækningen af den konkrete straffesag, og som kan berettige, at [Indsatte]s udtalelser offentliggøres trods den anførte risiko for vidnepåvirkning.

Det forhold, at Ekstra Bladet forud for interviewets offentliggørelse havde fået afslag på at interviewe [Indsatte] om en afsluttet straffesag fra 2015, og at Ekstra Bladet i den forbindelse i øvrigt over for kriminalforsorgen oplyste, at Ekstra Bladet ikke havde til hensigt at interviewe [Indsatte] om den verserende straffesag, udgør efter nævnets opfattelse en skærpende omstændighed.

Det er herefter nævnets vurdering, at hensynet til ofrenes krav på beskyttelse ud fra en presseetisk betragtning må veje tungere end hensynet til [Indsatte]s mulighed for at komme til orde direkte i offentligheden i den konkrete sag. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at [Indsatte] på tidspunktet for offentliggørelsen af artiklen i byretten var idømt forvaring for blandt andet et meget stort antal seksualforbrydelser, vold, frihedsberøvelse, ulovlig tvang og afpresning, og at ankesagen, hvor tiltalte [Indsatte] ville skulle afgive supplerende forklaring, påbegyndtes få dage efter artiklens offentliggørelse, og hvor medierne derfor ville kunne referere fra de dele af tiltaltes forklaring, som foregik for åbne døre.

Således finder nævnet, at det ikke var nødvendigt for Ekstra Bladet at gengive [Indsatte]s udsagn for at efterleve den presseetiske forpligtelse til en kvalitativ, ligelig gengivelse af anklagemyndighedens og forsvarrets synspunkter, som ville kunne gengives på anden vis.

Pressenævnet udtaler derfor kritik af Ekstra Bladet for ikke at have udvist størst muligt hensyn til ofrene i den omtalte straffesag og for at have offentliggjort [Indsatte]s udtalelser med risiko for vidnepåvirkning.

Det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 1, at massemediernes indhold og handlemåde skal være i overensstemmelse med god presseskik.

Det er Pressenævnets opfattelse, at nævnet kan vurdere mediets indhold og handlemåde i forhold til en konkret offentliggørelse, herunder den fremgangsmåde, som mediet har anvendt ved fremskaffelsen af oplysninger.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har over for Pressenævnet oplyst, at interviewet med [Indsatte] blev gennemført ved, at Ekstra Bladets journalist på opkaldslisten var angivet som ven til [Indsatte]. [Indsatte] bad herefter om et opkald, hvorefter personalet ringede op, da personalet ikke var vidende om, at modtageren var en journalist, der ville skrive en artikel på baggrund af samtalen. Kriminalforsorgen har ikke givet tilladelse til opkald med Ekstra Bladet, men alene givet tilladelse til opkald til kontakt med pårørende og venner.

Ekstra Bladet har over for Pressenævnet oplyst, at [Indsatte] efter eget ønske og på eget initiativ kontaktede Ekstra Bladets journalist. Ekstra Bladet har ikke opfordret [Indsatte] til at kontakte journalisten telefonisk, og Ekstra Bladet har heller ikke haft kendskab til, at [Indsatte] har anført journalisten som ven til ham. Kriminalforsorgen har i forbindelse med de enkelte opkald fra [Indsatte] selv omstillet

opkaldene til journalisten, som har talt med en af kriminalforsorgens medarbejdere inden samtalen med [Indsatte]. Ekstra Bladet har derfor været af den klare overbevisning, at [Indsatte] har haft tilladelse til at tale med Ekstra Bladets journalist.

Det er ubestridt af parterne, at Ekstra Bladet på tidspunktet for gennemførelsen af det telefoniske interview med [Indsatte] ikke havde indhentet en tilladelse hertil fra kriminalforsorgen, og at Ekstra Bladets journalist var anført på [Indsatte]s opkaldsliste.

Det er Pressenævnets opfattelse, at medierne bør udvise forsigtighed og omhu i forbindelse med interview med indsatte, herunder sikre sig, at der foreligger den fornødne tilladelse til at gennemføre interviewet.

Pressenævnet finder, at det konkrete interview med [Indsatte] ikke tjener en sådan samfundsmæssig interesse, som kan føre til, at udgangspunktet om at indhente tilladelse til interview med indsatte må fraviges. Nævnet har lagt vægt på, at Ekstra Bladet ville kunne referere fra hovedforhandlingen få dage efter artiklens offentliggørelse, hvor [Indsatte] ville skulle afgive supplerende forklaring. Således kunne oplysningerne i interviewet derfor være fremskaffet på anden vis. Det er endvidere nævnets opfattelse, at der i den konkrete sag ikke foreligger omstændigheder, der kan berettige, at Ekstra Bladets journalist over for kriminalforsorgens medarbejdere undlod at gøre opmærksom på, at han var journalist og derved sikre sig, at der forelå en tilladelse til at gennemføre interviewet.

Det forhold, at [Indsatte] selv havde udtrykt et ønske om at blive interviewet af Ekstra Bladet og indvilligede i det konkrete telefoniske interview, kan ikke føre til en ændret vurdering. Nævnet bemærker i den forbindelse, at formålet med at indhente tilladelse er, at kriminalforsorgen kan vurdere, om den indsatte har ret til at udtale sig mv. kan begrænses af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, for at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen eller for i øvrigt at modvirke en åbenbar krænkelse af retsfølelsen, og at kriminalforsorgen ved en eventuel tilladelse er forpligtet til at give den fornødne vejledning til den indsatte om de mulige følger af at stå frem i medierne. Disse hensyn er oplistet i straffuldbyrdelseslovens § 59, stk. 2, og forpligtelsen til at vejlede indsatte fremgår af mediebekendtgørelsens § 2.

Pressenævnet udtaler derfor kritik af Ekstra Bladets handlemåde i forbindelse med interviewet med [Indsatte].

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ekstra Bladet at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Ekstra Bladet

[underrubrik]

Ekstra Bladet får kritik for at bringe interview med forvaringsdømt hooligan-leder

[tekst]

Ekstra Bladet bragte i januar 2023 en artikel om retssagen mod den tidligere hooligan-leder [Indsatte], som i byretten blev idømt forvaring for blandt andet talrige seksualforbrydelser. Artiklen indeholdt et interview med [Indsatte], der på tidspunktet for offentliggørelsen af artiklen sad varetægtsfængslet, og som udtalte sig om sin verserende ankesag. Ekstra Bladet havde inden interviewet med den indsatte fået afslag fra kriminalforsorgen på at interviewe ham med henvisning til, at anklagemyndigheden havde udtalt sig imod den indsatte kontakt til medierne på daværende tidspunkt på grund af risiko for vidnepåvirkning.

Direktoratet for Kriminalforsorgen klagede til Pressenævnet over Ekstra Bladets interview med den omtalte indsatte og offentliggørelsen af interviewet, herunder særligt hensynet til ofrene i sagen, samt det daværende hensyn til en verserende straffesag.

Pressenævnet kritiserer Ekstra Bladet for ikke at have udvist størst muligt hensyn til ofrene i den omtalte straffesag ved at have offentliggjort [Indsatte]s udtalelser med risiko for vidnepåvirkning og for handlemåden i forbindelse med interviewet.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse i den digitale udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

Offentliggørelse i den trykte udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske til illustration af Pressenævnets logo og på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet (Ekstra Bladet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet på forsideartikler på side 2 under lederen. Andre kendelser bringes før midten af avisen, hvis historien har stået her. Kendelser vedrørende historier fra sidste halvdel af avisen placeres efter midten). Har mediet ikke en fast rettelsesspalte, skal offentliggørelse ske på det sted i mediet, der svarer til placeringen af den kritiserede artikel.

Offentliggørelse skal endvidere ske som forsidehenvisning med oplysning om, at nævnet har udtalt kritik og med henvisning til den nærmere omtale inde i avisen med følgende tekst ”Pressenævnet kritiserer Ekstra Bladet for at bringe interview med forvaringsdømt hooligan-leder. Side 2”

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

Afgjort den 22. juni 2023